

**Звіт про проведення II (розвивально-формуваального) етапу
експериментальної роботи за темою «Формування загальнокультурної
компетентності учнів в умовах НВК»**

II етап експериментальної роботи (розвивально-формувальний) тривав із вересня 2011 року по грудень 2014 року. На цьому етапі педагогічний колектив школи під керівництвом науковців Лабораторії освітніх інновацій Волинського ІППО працював над впровадженням розробленої моделі формування загальнокультурної компетентності учня НВК у діяльність навчального закладу, зокрема цій меті було підпорядковано навчальну діяльність учнів, виховний процес у школі - ліцеї, роботу батьківського всеобучу.

Координацію процесу експериментальної діяльності безпосередньо в НВК здійснювала окрема методична структура – творча лабораторія, на засіданнях якої розглядалися актуальні питання специфіки формування загальнокультурної компетентності в умовах НВК, обговорювалися результати відстеження результатів експерименту, проведено засідання круглого столу «Загальнокультурна компетентність – складова комунікативної особистості».

Членами Творчої лабораторії розроблено Модель педагога, що формує загальноосвітню компетентність учнів. Для педагогів – учасників експерименту було організовано ряд методичних заходів: школа вищої педагогічної майстерності «Формування ключових освітніх компетенцій на основі впровадження нових технологій навчання, досягнень психолого – педагогічної науки»; практикум для вчителів «Система роботи вчителя – основа творчої педагогічної діяльності»; питання формування складових загальнокультурної компетентності були предметом обговорення на

засіданнях методичних об'єднань класних керівників, учителів початкових класів, міжшкільних методичних об'єднань учителів базових дисциплін.

Різні аспекти дослідно – експериментальної діяльності систематично обговорювалися на засіданнях педагогічної ради, зокрема, було розглянуто наступні питання: удосконалення роботи класного керівника щодо формування загальнокультурної компетентності в умовах НВК, стан та перспективи науково – дослідної роботи педагогів та учнів школи, рівень сформованості інформаційно – комунікаційної компетентності вчителів та учнів школи».

Експериментальна діяльність членів педколективу широко популяризувалася серед педагогів Зимненського освітнього округу, з цією метою учителі НВК під керівництвом координатора освітнього округу Г.В.Жаловаги провели тренінг для молодих педагогів «Упевненість в собі як показник компетентності вчителя, педчитання «Нестандартні форми навчання та виховання як засіб розвитку життєвих компетентностей учнів», «Формування загальнолюдських цінностей у творчій спадщині В.О.Сухомлинського», підготували тематичний буклет «Стратегія вдосконалення компетентностей вчителя».

Питання формування загальнокультурної компетентності учнів ліцею розглядалося на засіданні круглого столу «Сільський ліцей учора, сьогодні, завтра: погляд науковців, досвід практиків» за участю співробітників Лабораторії освітніх інновацій ВІППО, директорів опорних шкіл, представників відділу освіти, науковців Львівського НАУ.

Напрацюваннями і проблемами щодо участі в експериментальній роботі ділилися під час семінару керівників експериментальних навчальних закладів на тему: «Освітнє середовище як умова формування загальнокультурної компетентності особистості учня». Матеріали експериментальної роботи презентували на Всеукраїнській науково – практичній конференції «Інноваційні стратегії неперервної освіти в системі

післядипломної освіти», VI Міжнародному фестивалі педагогічних інновацій (Черкаський ІППО), вони видані у відповідних збірниках матеріалів.

Відповідно до розробленої членами Творчої лабораторії Моделі освітнього середовища школи щодо формування загальнокультурної учнів Відбувається постійне поповнення навчальних кабінетів матеріалами, спрямованими на формування загальнокультурної компетентності учнів; активізовано залучення учнів до здійснення краєзнавчо – пошукової, науково – дослідницької роботи; меті експериментальної роботи підпорядковано проведення предметних тижнів. Оновлено окремі компоненти освітнього середовища, зокрема розширено навчально – матеріальної бази для функціонування музичної студії (розширено мережу гуртків: додано години для занять вокальної групи, сольного співу, молодшої групи танцювального колективу, відкрито музичний клас бандури). У старшій школі запроваджено біотехнологічний та інформаційно – технологічний профілі навчання, середній ланці введено факультативний курс «Волинєзнавство».

На даному етапі експерименту було розроблено Модель випускника НВК, над втіленням якої у життя працює педагогічний колектив. Цьому сприяє залучення учнів до проектної діяльності. У рамках проекту «Шкільна академія підприємництва» у школі створено клуб підприємництва «Тріумф», розроблено його інтернет – платформ. Як же зазначалося, у рамках проекту «Духовна криниця» школі спішно функціонує музична студія «Духовна криниця», мережу гуртків якої суттєво розширено. Розпочато роботу над проектом «Даруємо наше мистецтво» вихованці музичної студії здійснили екскурсійно – концертні поїздки у школи с. Залізниця Любешівського та с. Жидичин Ківерцівського районів.

Психологічною службою школи здійснюється поетапне відстеження окремих показників формування загальнокультурної компетентності.

З метою відстеження рівня сформованості духовної компетентності учнів проведено вимірювання рівня товариськості учнів (модифікація В.Кан –

Калика). Учасниками опитування були 68 учнів 6-11 класів. Результати засвідчили, що низький рівень товариськості мають 6,7% учнів (серед них лише хлопці), середній – 20 % (відповідно 13,3 % дівчат і 6,7% хлопців), високий 73% (26,6% дівчат і 46,7% хлопців). Також проведено відстеження здатності учнів до емпатії (опитувальник Маграбана). Учасниками дослідження були 35 учнів підліткового віку. Низький рівень емпатії мають 0% дівчат і 6,6% хлопців, нижчий за середній – 20 % дівчат і 13,3% хлопців, середній 46,6% дівчат і 13,3% хлопців. Високих результатів не продемонструвала жодна дитина. Також проведено експрес – опитування «Індекс толерантності (за Г.У.Солдатовою, О.А.Кравцовою, Л.А.Шайгеровою). Опитано 72 учні 7-11 класів, низький рівень виявлено у 0% учнів, середній – у 92 % учнів, високий – у 8%. Щодо етнічної толерантності, то низький рівень виявлено у 0% учнів, середній – у 86 % учнів, високий – у 14%. Соціальна толерантність: низький рівень виявлено у 0% учнів, середній – у 71% учнів, високий – у 29%. Толерантність як риса особистості: низький рівень виявлено у 0% учнів, середній – у 58 % учнів, високий – у 42%.

З метою оцінки комунікативних здібностей було застосовано методіку оцінювання сформованості навичок самоконтролю (за М.Снайдером). Результати хлопчиків і дівчаток дуже різняться: низький рівень самоконтролю демонструють 56,2% хлопців і 6,25% дівчат, середній 12,5% хлопців і 43,7% дівчат, високий 6,25% хлопців і 12,5% дівчат. Також проведено дослідження за методикою «Потреба в спілкуванні», яке засвідчило, що низький рівень потреб у спілкуванні виявлено у 7,69 учнів, нижчий за середній – у 7,69%, середній – у 46,15 % учнів, вищий за середній у 30, 76%, високий – у 7,69%. Виявлення потенційних можливостей особистості в розвитку її комунікативних та організаторських схильностей було досліджено за допомогою методики КОС – 1. Низький рівень виявлено у 28,5% учнів, середній – у 35,7% учнів, високий – у 28,5%.

З метою вивчення пізнавальної активності учнів як платформи для формування самоосвітньої компетентності проведено вивчення рівня пізнавальної активності (за Б.Пашнєвим). Низький рівень виявлено у 7,14 % учнів, середній – у 57,14 % учнів, високий – у 35,71%.

Оскільки готових методик для визначення рівня сформованості етнокультурної, екологічної, здоров'язбережувальної та предметно – мистецької компетентностей не існує, дослідження рівня їх сформованості проводилося наступним чином. Рівень сформованості етнокультурної компетентності вивчали шляхом опитування учнів 8-9, яке виявило що 23 % учнів на високому рівні володіють основними компонентами цієї компетентності, 46%- на середньому, 31% - нижче середнього. За оцінку рівня сформованості екологічної компетентності вважаємо річну оцінку 10 5, початковий – 8%. учнів 10-11 класів з екології: високий рівень – 24%, достатній – 48%, середній – 20%, початковий – 8%. За оцінку рівня сформованості здоров'язбережувальної компетентності беремо оцінку із предмета «Основи здоров'я»: високий рівень – 44%, достатній – 38%, середній – 18%, початковий – 0%. Рівень сформованості предметно – мистецької компетентності будемо визначати шляхом визначення середнього арифметичного між оцінками із художньої культури, образотворчого мистецтва, музичного мистецтва та результатами анкетування гуртківців.

Результати експерименту висвітлювалися у фахових виданнях:

- Мельник А.Р. Формування загальнокультурної компетентності учнів НВК//Впровадження інновацій в експериментальних навчальних закладах регіонального рівня : матеріали круглого столу, 28 лютого 2013 р. / упоряд. Н. М. Ткачук, В. В. Камінська. – Луцьк : ВІППО, 2013. ;

- Дружук С.В. Модель формування загальнокультурної компетентності в умовах навчально-виховного комплексу.// Інноваційні стратегії неперервної освіти педагогів в системі післядипломної освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 14–15 травня

2014 року/ упоряд. Н. А.Поліщук, В. В. Камінська. – Луцьк : ВІППО, 2014.

Відстежується зростання якості освіти школярів. Протягом 2011 – 2014 н. р. маємо такі показники:

Переможці III етапу Всеукраїнських предметних олімпіад – 10 учнів.

Переможці обласних конкурсів читців – декламаторів – 3 учні.

Переможці обласного етапу конкурсу – захисту наукових робіт МАН – 4 учні.

Переможці обласного турніру з інформаційних технологій серед учнівської молоді – 3 учні.

Переможці обласного конкурсу «Космічні фантазії» – 1 учень.

Переможці спортивних змагань обласного рівня – 14 учнів.

Переможці районного конкурсу «Таланти багатодітної родини» – 1 учень.

Переможці районного конкурсу «Розумники» – 1 учень.

Переможці районного конкурсу знавців світової літератури – 5 учнів.

Переможець обласного конкурсу малюнків «Урок казки» - 1 учень.

Підсумки роботи на II етапі експерименту заплановано підбити на засіданні педагогічної ради у грудні 2014 р.

В.о.директора НВК

Г.Я.Синчук